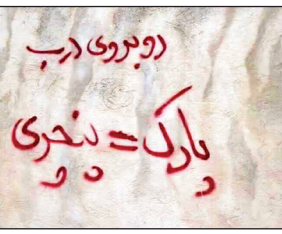

شارژ ساختمان با مالک است یا مستاجر؟

در خصوص پرداخت شارژ ساختمان توافق بین مالک و مستاجر شرط است؛ یعنی قبل از دریافت ملک توسط مستاجر باید توافقی بین مالک و مستاجر در این رابطه صورت گیرد. اما اگر در این خصوص توافقی صورت نگرفته باشد، با توجه به عرف حاکم پرداخت شارژ با مستاجر است و چون مستاجر از منافع ساختمان استفاده می‌کند باید شارژ را نیز پرداخت کند.

نوشتن پارک مساوی با پنچری جرم است؟

مطابق با قوانین راهنمایی و رانندگی و مدنی پارک خودرو مقابل پارکینگ منازل تخلف است اما اگر این تخلف به صورت تهدید آمیز به شهروندان گوشزد شود آنگاه جرم رخ داده است. اگر کسی شخص دیگری را به هر نحوی تهدید کند (مانند پنچر کردن) و به این واسطه تقاضای انجام امر یا ترک کاری را کرده یا نکرده باشد، به ۷۴ ضربه شلاق یا ۲ ماه تا ۲ سال حبس محکوم می‌شود.

باشگاه و کلا

آگاهی از مسائل حقوقی به پیشگیری از وقوع بسیاری از جرائم و حوادث ناخوشایند کمک می‌کند. در این صفحه با کمک گروهی از بهترین و کلا و حقوق دانان دادگستری به سؤالات روز حقوقی شما پاسخ می‌دهیم.

شنود غیر مجاز در فضای سایبر

یوکابدمشفق
وکیل دادگستری

با پیشرفت علم و تکنولوژی، جرائم نیز شکل متفاوتی به خود گرفته و رایانه نیز در شکل ارتکاب جرائم تأثیرگذار بوده است. جرائم رایانه‌ای می‌تواند شامل فعالیت‌های مجرمانه‌ای باشد که ماهیت سنتی دارند اما از طریق رایانه و اینترنت صورت می‌گیرند. جرائم سایبری یا مجازی شکل توسعه یافته جرائم رایانه‌ای هستند که از طریق شبکه جهانی اینترنت محقق می‌شوند.

مفهوم شنود در عرصه سایبر با مفهوم سنتی آن تفاوت دارد و لزوماً به معنای استراق سمع نیست بلکه منظور از آن اطلاع یافتن عمدی از محتوای در حال انتقال در سامانه‌های رایانه‌ای است و در ماده ۲۳۰ قانون مجازات اسلامی نیز بیان شده: «هر کس به طور غیر مجاز محتوای در حال انتقال ارتباطات غیر عمومی در سیستم‌های رایانه‌ای و... را شنود کند به حبس از ۶ ماه تا ۲ سال یا جزای نقدی از ۱۰ تا ۴۰ میلیون ریال یا هر دو مجازات محکوم می‌شود.» همچنین تبصره ذیل ماده ۶۸۳ این قانون بیان می‌دارد: «دسترسی به محتوای ارتباطات غیر عمومی ذخیره شده نظیر پست الکترونیکی یا پیامک در حکم شنود است، در نتیجه اگر فردی به طور غیر مجاز از طریق رایانه، مکالمه‌ای را ضبط کند و سپس مبادرت به شنود آن نماید مشمول مجازات شنود غیر مجاز است ولی اگر شخص دیگری نوار ضبط شده از طریق رایانه را که حاوی مکالمه دیگری است گوش دهد عمل وی جرم نیست. لازم به ذکر است با توجه به مواد فوق الذکر دسترسی به مواردی مثل نامه الکترونیکی یا پیامک ذخیره شده نیز در حکم شنود دانسته شده است.

برخی سایت‌های وب امکان گفت و گویا طریق نوشتن، مکالمه، صحبت کردن و مشاهده همزمان را برای کاربران خود فراهم کرده‌اند که یکی از اقسام شنود غیر مجاز سایبری، شنود، ضبط و ذخیره ارتباطات خصوصی اینترنتی اشخاص در بستر اینگونه سایت‌های وب است. همچنین در مکالمات تلفنی اینترنتی امکان شنود غیر مجاز وجود دارد.

سرقت کارت بانکی و برداشت وجه در رویه قضایی

زینب ریاضت
وکیل دادگستری
و عضو هیأت علمی دانشگاه

جرائم بانکی از مسائل مهم و تأثیرگذار بر امنیت اقتصادی شهروندان است که می‌تواند موجب خدشه به اعتماد و اعتبار نظام بانکی شود. در عین حال همزمان با رشد روزافزون بهره‌گیری از ابزارهای الکترونیکی در خدمات بانکی و پرداخت، جرائم مرتبط با این ابزارها نیز گسترش یافته است. در این میان سرقت کارت بانکی و تقلب در کارت اعتباری الکترونیکی با جایگزین شدن کارت اعتباری به جای اسکناس و احساس عموم مرتکبین مبنی بر دشواری کشف و پیگرد قانونی جرائم مرتبط با تقلب در کارت‌های اعتباری و به‌طور کلی جرائم رایانه‌ای، در مقایسه با دیگر جرائم بانکی، به دلیل غیر ملموس بودن آثار جرم و روش‌های الکترونیکی پرداخت طی سالیان اخیر محرک جهت تقلب و ارتکاب جرم مذکور به طرق مختلف شده است.

در حقوق کیفری ایران، صراحتی در خصوص موضوع مذکور و تطبیق با عنوان مجرمانه وجود ندارد و در مواردی نیز عمدتاً قانون جرائم رایانه‌ای بر جرائم بانکداری الکترونیکی حاکم است اما در بسیاری از موارد مشابه تعیین اینکه جرم ارتکابی مصداق سرقت عادی یا رایانه‌ای است در محاکم قضایی محل اختلاف است. در فرضی که دیگری از کارت عابر بانک دیگری برداشت می‌کند از منظر برخی از قضات مصداق عنوان سرقت تعزیری ماده ۶۶۱ قانون مجازات (تعزیرات) است در حالی که از منظر برخی دیگر از قضات مصداق سرقت رایانه‌ای است و با ماده ۲۳۰ قانون مذکور مطابقت دارد. به گونه‌ای که در دادنامه شماره ۱۳۲۰۱۴۶۸ مورخ ۱۳۹۵/۸/۹ شعبه چهارم دادگاه تجدیدنظر استان تهران برداشت وجه از کارت عابر بانک دیگری مصداق سرقت رایانه‌ای قلمداد شده است. در پرونده دیگری مطابق دادنامه شماره ۱۱۹۱۰۱۰۰۲۷۰۹۹۷۰۹۲۰ شعبه ۱۰۳۹ دادگاه عمومی جزایی تهران استفاده از آی پی دیگری مصداق استفاده غیر مجاز از سامانه رایانه‌ای و کلاهبرداری رایانه‌ای قلمداد شده است و بدین ترتیب مطابق این نظر دسترسی به شناسه‌های کارت عابر بانک دیگری و انتقال وجه از حساب دیگری به حساب خود از طریق سامانه رایانه‌ای از مصداق کلاهبرداری رایانه‌ای است و برخلاف نظر برخی، تحصیل مال از طریق نامشروع واقع نشده است. مطابق دادنامه شماره ۱۴۳۹۱۲۰۹۹۸۲۲۱۱۲۰ شعبه ۹۳۰۹۹۸۲۲۱۱۲۰ دادگاه تجدیدنظر استان تهران ربودن کارت عابر بانک متعلق به دیگری و خرید با آن مصداق بزه سرقت تعزیری قلمداد شده و مرتکب به ۳ سال حبس تعزیری و ۷۰ ضربه شلاق و رد مال به شاکی محکوم اما تأکید شده که علاوه بر این مجازات محکوم کردن متهم بابت بزه تحصیل مال از طریق نامشروع فاقد وجاهت قانونی است. فلذا با توجه به رویه قضایی در موضوع مذکور مطابق رفتار ارتکابی با جرم سرقت یا کلاهبرداری یا تحصیل مال از طریق نامشروع محل اختلاف و موجب تشدد در رویه قضایی است و لازم است در اصلاحات قانون تعزیرات مورد توجه قرار گیرد.

فحاشی و توهین چه مجازاتی دارد

سونیا سلطانی
دکتری حقوق کیفری

یکی از جرائمی که در جامعه ما رواج دارد جرم فحاشی و توهین است. دعوا، درگیری، بدگویی و... از مواردی است که این روزها بارها و بارها در سطح شهر و خیابان‌ها مشاهده کرده‌ایم؛ درگیری‌هایی که نشأت گرفته از یک عصبانیت زودگذر و لحظه‌ای است که گاهی سرانجام بسیار ناگواری برای دوطرف دعوا به همراه دارد. متأسفانه بسیاری افراد از جرم بودن این حرکت غیر اخلاقی بی‌اطلاعند و تصور می‌کنند بیان الفاظ نامناسب هیچ‌گونه بار کیفری ندارد. در حالی که حفظ کرامت و حیثیت افراد در جامعه امری بسیار مهم است و قانون نیز به آن اهمیت داده و در صورت لطمه دیدن حیثیت افراد با شخص خاطی برخورد خواهد کرد و مسئولیت کیفری و مجازات برای شخص در نظر گرفته است.

اما منظور از فحاشی و توهین چیست؟ فحاشی به کارگیری الفاظ رکیک و زشت توسط شخصی نسبت به شخص دیگر است یا اینکه صفات زشتی را به او نسبت دهد.

توهین به مقدسات

به موجب ماده ۵۱۳ قانون مجازات اسلامی (تعزیرات): «هر کس به مقدسات اسلام و باهر یک از انبیای عظام یا ائمه طاهران (ع) یا حضرت صدیقه طاهره (س) اهانت نماید، اگر مشمول حکم سب‌النبی باشد اعدام می‌شود و در غیر این صورت به حبس از یک تا ۵ سال محکوم خواهد شد.»

بر اساس ماده مزبور، در صورتی که رفتار شخص مشمول سب‌النبی باشد، حکم آن اعدام خواهد بود و در غیر این صورت مشمول ماده فوق می‌شود. لازم به ذکر است که فقط توهین به مقدسات اسلام باعث تحقق این جرم بوده و مقدسات سایر ادیان فقط زمانی مشمول حکم این ماده می‌شود که از مقدسات دین اسلام نیز به شمار روند.

فحاشی ناموسی

فحاشی ناموسی عبارت است از اینکه فحاشی به گونه‌ای صورت گیرد که فرد به شخص یا اشخاصی از اعضای خانواده شاکی عنوان رکیک و ناروایی را نسبت دهد. به‌طور مثال بگوید: «مادر بدکاره» که بایستی قاضی احراز کند، چنانچه نیت مجرم واقعاً نسبت دادن زنا به مادر شاکی است می‌بایست وی را محکوم به حد قذف - که عبارت است از: ۸۰ ضربه شلاق - نماید. اما چنانچه تنها لفظ را به کار برده است و به معنای آن کلمات توجیهی نداشته، تنها به مجازات فحاشی و توهین محکوم خواهد شد که بر اساس ماده ۶۰۸ قانون مجازات اسلامی، مجازات آن شلاق تا ۷۴ ضربه یا جریمه نقدی از ۵۰ هزار ریال تا یک میلیون ریال است.

فحاشی و توهین به سران قوا و کارمندان دولت

به موجب ماده ۶۰۹ قانون مجازات اسلامی

(تعزیرات)، «هر کس با توجه به سمت، به یکی از روسای سه‌قوه یا معاونان رئیس‌جمهور یا وزرا یا یکی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی یا نمایندگان مجلس خبرگان یا اعضای شورای نگهبان یا قضات یا اعضای دیوان محاسبات یا کارکنان وزارتخانه‌ها و مؤسسات و شرکت‌های دولتی و شهرداری‌ها در حال انجام وظیفه یا به سبب آن توهین نماید به ۴۵ روز تا ۳ ماه حبس و یا تا ۷۴ ضربه شلاق یا ۲ میلیون تا ۲۵ میلیون ریال جزای نقدی محکوم می‌شود.

فحاشی پیامکی

به موجب ماده ۶۴۱ قانون مجازات اسلامی، چنانچه به واسطه تجهیزات مخابراتی فحاشی و توهین صورت گیرد، با وجود اعمال مقررات ویژه شرکت مخابرات، شخص مرتکب محکوم به مجازات فحاشی حبس از یک تا ۶ ماه خواهد شد. همچنین در صورتی که فحاشی از طریق پیامک انجام پذیرد، شخص مرتکب محکوم به مجازات مزاحمت تلفنی می‌شود. مراحل و نحوه شکایت از جرم فحاشی و توهین از قرار زیر است:

۱. نخستین مرحله شکایت از جرم فحاشی تنظیم شکوائیه‌ای برای جرم توهین است که بایستی این شکوائیه در دفتر خدمات قضایی به ثبت برسد و به دادسرا ارسال شود.
۲. پس از آنکه شکایت توهین به ثبت رسید و پرونده به شعبه دادسرا ارسال شد، دادسرا با مورد ارزیابی قرار دادن موضوع پرونده، در صورت تشخیص بر وقوع جرم توهین اقدام به صدور قرار جلب به دادرسی کرده و بعد از تأیید به دادستان و صدور کیفرخواست به دادگاه ارجاع داده می‌شود.
۳. قاضی در این مرحله وقت رسیدگی تعیین می‌کند که توسط سامانه ثنا به طرفین ابلاغ می‌شود. پس از آن جلسات رسیدگی دادگاه آغاز می‌شود و قاضی به پرونده توهین به ادله شاکی و مشتکی عنه رسیدگی می‌کند. در صورتی که تشخیص به ارتکاب جرم توسط متهم دهد، حکم فحاشی ناموسی را صادر می‌کند.
۵. حکم محکومیت توهین حداکثر تا ۲۰ روز در دادگاه تجدیدنظر استان قابل تجدیدنظرخواهی است و حکم دادگاه تجدیدنظر قطعی خواهد بود.

نحوه اثبات جرم فحاشی و توهین چگونه است؟

با استفاده از روش‌هایی که به‌عنوان ادله اثبات کیفری بیان شده‌اند، می‌توان تماماً جهت اثبات این جرم اقدام کرد. به‌طور مثال، شخص مرتکب اقرار کند و یا شهود شهادت بر وقوع این جرم دهند. ولی اصلی‌ترین روش جهت اثبات جرم فحاشی و توهین، علم قاضی است که به کمک شواهد و امارات حاصل می‌شود. این شواهد و امارات ممکن است مواردی از قبیل پیامک، فایل صوتی یا تصویری، ای‌میل و... باشند.